

Scenariusz zajęć wychowawczych

Temat: Razem w świetlicy – nasze wspólne zabawy budujące poczucie przyjaznej i bezpiecznej wspólnoty.

KOMENTARZ DO ZAJĘĆ:

Jak pomóc dzieciom w zaadoptowaniu się do nowych warunków, zapewnić poczucie bezpieczeństwa, akceptującą atmosferę? Jak budować dobre relacje w grupie – ułatwić wzajemne poznanie się uczniów z różnych zespołów klasowych, nawiązywanie wielopłaszczyznowych kontaktów? Zadania ujęte w scenariuszu rozwijają samodzielność, umiejętności interpersonalne, w tym komunikacji bez przemocy, empatii, budują u uczniów poczucie własnej wartości, ułatwiają przełamywanie barier, umożliwiają przeżycie radości płynącej ze wspólnej zabawy, są wskazówką, jak aktywnie i twórczo spędzać czas wolny. Scenariusz zajęć można wykorzystać w pracy z dziećmi w klasie, świetlicy szkolnej, bibliotece.

Autor: Ewa Nowak

Uczestnicy: dzieci z klas I - III uczęszczające do świetlicy szkolnej

Czas zajęć: 60 minut

Cele zajęć: *Uczeń*

- bierze aktywny udział w zabawach integrujących,
- przedstawia się kreatywnie w sposób graficzny, słowny i ruchowy,
- dostrzega podobieństwa i różnice między członkami grupy,
- stosuje się do reguł poznanych zabaw,
- wymienia imiona kolegów i koleżanek ze świetlicy,
- współdziała w zespole zróżnicowanym wiekowo,
- buduje poczucie przyjaznej i bezpiecznej wspólnoty świetlicowej,
- przestrzega zasad grupowych,
- aktywnie i twórczo spędza czas wolny,
- wypowiada się na temat odbytych zajęć.

Metody i techniki pracy:

zabawy pedagogiki zabawy: „Witam wszystkich...”, „Zoom!”, „Wizytówka”, „Indiańskie znaki”, „Poznajemy się”, „Zastona”, „Szukanie podobieństw”, „Krążące pudełko”, „Zatłoczony autobus”, „Iskierka”, „Promienie słońeczka”.

Środki dydaktyczne:

chusta animacyjna, pocięte tekturki w formacie A5, kredki, pisaki, taśma klejąca, kartki z imionami najmłodszych uczniów, nożyczki, pudełko, zwinięte kartki z wypisanymi zadaniami, arkusz papieru z wyrysowanym kołem - słońcem, pojemniki z promykami słońca w trzech długościach, płyta z dowolną muzyką, odtwarzacz CD.

TOK ZAJĘĆ:

Faza wprowadzająca:

Sprawy organizacyjno - porządkowe:

- sprawdzenie obecności,
- przedstawienie celu i formy zajęć.

1. Zabawa w kręgu na powitanie „Witam wszystkich...”.

Nauczyciel zaprasza uczniów do kręgu na powitanie. Wyjaśnia zasady zabawy integracyjnej „Witam wszystkich...” i rozpoczyna zabawę dbając o to, aby wszystkie dzieci zostały przywitane.

Przebieg zabawy: Nauczyciel wita uczniów w różny sposób, każdy kto identyfikuje się z podanym komunikatem – wstaje, a po powitaniu siada. Przykładowe komunikaty: witam dzieci, które mają na sobie coś w kolorze czerwonym/ które mają ubrane spodnie/ jadły płatki na śniadanie / lubią wspólne zabawy, itp. Na zakończenie: witam wszystkie dzieci, które są dziś na zajęciach.

2. Sprawdzenie poziomu energii w grupie. Modyfikacja zabawy „Zoom!”.

Nauczyciel zachęca uczniów pozostających w kręgu do określenia swojego nastroju poprzez gest i okrzyk. Wyjaśnia zasady zabawy, rodzaje gestów, które pomogą określić nastrój: zaciśnięta pięść i kciuk uniesiony w górę oznacza: „czuję się dobrze”, kciuk w bok: „czuję się przeciętnie”, kciuk w dół: „czuję się źle”. Nauczyciel rozpoczyna zabawę i powtarza rundki przyspieszając tempo.

Przebieg zabawy: Nauczyciel prezentuje swój nastrój za pomocą gestu i okrzyku – wysuwa przed siebie zaciśniętą pięść z kciukiem uniesionym w górę oraz wydaje okrzyk „Zoom!”. Dzieci po kolei przedstawiają swój nastrój wydając okrzyk „Zoom!”, dołączając jeden z trzech omówionych wcześniej gestów. Następnie wszyscy chwytają się za ręce i podskakując w górę mówią: Dzień dobry!

Faza realizacyjna:

1. Zabawa „Wizytówka” – przedstawienie się uczestników zajęć.

Nauczyciel proponuje uczniom wykonanie wizytówki o kształcie proporczyka lub innym dowolnym, na której znajdzie się imię i znak określający dziecko, np. coś, co lubi robić. Zaprasza uczniów do zabrania potrzebnych materiałów i narzędzi (przygotowanych na stoliku) oraz zajęcia dogodnego do pracy miejsca, np. na dywanie lub przy stole. Podaje czas na przygotowanie: 10 minut. Po wykonaniu zadania, uczniowie przyczepiają wizytówki do ubrań za pomocą taśmy klejącej.

Materiały: pocięte tekturki w formacie A5, kredki, pisaki, taśma klejąca, kartki z imionami najmłodszych uczniów, nożyczki.

Przebieg zabawy: Uczniowie rysują proporczyk ze swoim imieniem (pierwszoklasiści mogą doklejać swoje imię) i wybranym znakiem, symbolem. Potem następuje prezentacja w kręgu.

Nauczyciel zaprasza uczniów do kolejnych zabaw w kręgu. W ich trakcie dzieci będą mogły poznać imiona koleżanek i kolegów z różnych klas, z którymi będą spotykać się podczas zajęć w świetlicy. Nauczyciel pomaga przełamywać bariery. Dbą, aby zabawy toczyły się w przyjaznej, bezpiecznej i akceptującej atmosferze.

2. Zabawa „Indiańskie znaki” – zapoznanie się.

Przebieg zabawy: Każdy uczeń mówiąc swoje imię pokazuje w sposób pantomimiczny jakąś czynność, która jest dla niego charakterystyczna. Na przykład Kasia lubi czytać książki, więc mówiąc swoje imię, Kasia pokazuje gest czytania książek. W ten sposób kolejno wszyscy się przedstawiają, mówiąc swoje imię i pokazując swój indiański znak.

3. Zabawa „Poznajmy się” – utrwalanie imion uczestników zajęć, budowanie klimatu zaufania.

Przebieg zabawy: Uczniowie stają w różnych miejscach pomieszczenia. Na znak dany przez nauczyciela zaczynają chodzić po sali i podają rękę jak największej liczbie napotkanych osób. Przy każdym przywitaniu przedstawiają się. Prowadzący pilnuje, żeby przedstawianie się było prawdziwe, „od siebie”, a nie powierzchowne i formalne.

4. Zabawa „Zasłona” – utrwalanie imion, budowanie poczucie wspólnoty.

Materiały: chusta animacyjna.

Przebieg zabawy: Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy. Pomiedzy nimi dwie osoby rozpościerają chustę animacyjną tak, by uczestnicy przeciwnych grup nie widzieli się. Wszyscy kucają i każda grupa wybiera spośród siebie jedną osobę, która staje tuż przed zasłoną. Jej zadaniem jest jak najszybciej wypowiedzieć imię osoby z przeciwnej drużyny, którą zobaczy po opuszczeniu zasłony (w razie potrzeby członkowie grupy podpowiadają – każde dziecko musi przeżyć sukces).

5. Zabawa „Szukanie podobieństw” – poznawanie się, budowanie klimatu zaufania.

Przebieg zabawy: Nauczyciel zaprasza uczniów do poszukania osób, które spełniają podane warunki. Przykładowe polecenia: poszukaj kogoś, kto ma włosy tego samego koloru, co ty / jest tego samego wzrostu / urodził się w tym samym miesiącu / ma takie samo imię, itp. i podaj tej osobie rękę.

6. Zabawa „Krążące pudełko” – podnosząca poziom energii w grupie.

Materiały: pudełko, zwinięte kartki z wypisanymi zadaniami, odtwarzacz CD, płyta z dowolną muzyką.

Przebieg zabawy: W czasie trwania muzyki krąży pudełko, gdy muzyka milknie osoba, u której znajduje się pudełko, wyjmuje jeden los, na którym jest napisane zadanie. Należy zadanie wykonać i zabawa zaczyna się od początku. Przykładowe zadania: podaj rękę

wszystkim kolegom; uśmiechnij się do Kasi; wszyscy mają wykonać 10 podskoków; zobacz, co jest na dnie pudełka.

7. Zabawa „Zatłoczony autobus” – przełamywanie barier, budowanie klimatu zaufania, bezpieczeństwa.

Przebieg zabawy: uczniowie ustawiają się w dwóch szeregach twarzami do siebie w niewielkiej odległości. Pierwsze dziecko w szeregu ma za zadanie przedostać się między szeregami do końca, wyobrażając sobie, że przechodzi na koniec zatłoczonego autobusu w godzinach szczytu. Dzieci w szeregach nie utrudniają zbyt, ale i nie ułatwiają ćwiczącemu zadania. Ćwiczenie to przechodzą kolejno wszystkie dzieci. Po zakończeniu nauczyciel omawia z uczniami, co ważnego pojawiło się w trakcie ćwiczenia.

Faza podsumowująca

1. Zabawa „Iskierka” – odprężająca.

Nauczyciel zaprasza uczniów do zabawy w kręgu na pożegnanie.

Przebieg zabawy: Uczniowie stoją w kręgu trzymając się za dłonie przy splecionych rękach. Nauczyciel mówi: „Iskierkę przyjaźni puszczam w krąg, niech powróci do mych rąk” i lekko ściska dłoń osoby stojącej po prawej stronie. Osoba ta przekazuje iskierkę dalej. Można to połączyć z wypowiedzianiem imienia dziecka, któremu przekazuje się iskierkę. Gdy uścisk wraca do nauczyciela, ten mówi: „Iskra przyjaźni puszczona w krąg, powróciła do mych rąk”.

2. „Promienie słońca” – informacja zwrotna od uczestników zajęć.

Nauczyciel pyta uczniów o samopoczucie i poziom zadowolenia z odbytych zajęć. Zaprasza do wykonania zadania „Promienie słońca”.

Materiały: arkusz papieru z wyrysowanym kołem - słońcem, pojemniki z promykami słońca w trzech długościach.

Przebieg zabawy: Nauczyciel kładzie na środku sali arkusz papieru. Zadaniem każdego ucznia jest wybranie i przyklejenie promyczka o określonej długości. Długość promyka odpowiada zadowoleniu z udziału w zajęciach: krótki – jestem niezadowolony, średni – jestem zadowolony, długi – jestem bardzo zadowolony.

Nauczyciel podsumowuje ćwiczenie doceniając zaangażowanie uczniów podczas zajęć.

WSKAZÓWKI DO PRACY Z GRUPĄ:

Zabawy toczą się w kręgu. Wychowawca bierze udział we wszystkich zabawach, uczestnictwo uczniów w zabawie jest dobrowolne, możliwe jest powstrzymanie się od wypowiedzi, czy wykonania zadania, jednak bez zakłócania zabawy innym. Każda zabawa jest podsumowywana przez nauczyciela, który podkreśla wszystko, co łączy grupę. Uczniowie są zachęceni do dzielenia się wrażeniami.